

UVODNA RIJEČ

Mislim da sam ovu knjigu želio da napišem onog dana kad sam kao student s pažnjom pratio vađenje plutanog zatvarača iz boce vrhunskog „Kabernea“ u studentskom domu na Limanu u Novom Sadu.

Tu sliku je uvijek dopunjavala druga, iz adolescentskog perioda: prvi susreti s groždem neobičnog mirisa i okusa koje je otac donosio iz najpoznatijeg vinogradarskog područja Crne Gore – Crmnice, u gradsko jezgro našega stana. „Probaj, to je američko, neprskano“. Nepca se ni tada, ni danas nijesu navikla na pokožicu koja se u ustima odmah odvajala od mesa bobice i neobičnu aromu za koju sam kasnije saznao da je, najčešće, nazivaju foxy, a da je uzrokuje metil-antranilat.

Igrom slučaja jedan vinski party na prvoj godini studija zauvijek je ostao urezan u mojim sivim moždanim ćelijama, kao podsjetnik kako obilno i brzo konzumiranje vina može da pokaže i njegovu negativnu prirodu – glavobolju i mučninu. Mnogo je vremena prošlo da bih se usudio da ponovo konzumiram ovo plemenito piće.

Vježbe degustacije na trećoj godini studija vratile su me nanovo vinu. Tada sam shvatio da ga svi mogu piti, mali broj degustirati, a još manji uživati. Konačno, sudbinu ove knjige definitivno su zapečatili moje poslijediplomske studije i doktorska teza koje su zajedno omogućile, pored ostalih istraživanja, ulazak u neobičan svijet kosmopolitske biljne vrste koja daje plodove i vino s hiljadu različitih okusa. Kvantna teorija iz fizike izbila je sve nedoumice da je fotosinteza strogo biološki proces, a certifikat WSET-a u Londonu obezbijedio dodatni filig i obilje informacija.

Kad sam ispisivao ove stranice nijesam imao namjeru da vas preko tekstova o vinovoj lozi i vinu uzdižem do božanskih zanaosa, niti da vam pružim opravdanje ako govorite stihove, kudite državnu politiku ili se pijani valjate ispod stola. Naprotiv, samo želim da vam pomognem da otkrijete i upoznate vinovu lozu i vino iz pravih aspekata. Čini mi se da popularni pristup rigidnom naučnom štivu zaista odgovara sagi o vinu.

Takođe sam želio da pojasnim da gajenje vinove loze i produkcija vina imaju veoma dugu tradiciju pod različitim meridijanima, pa i na tlu Crne Gore, pa se često kaže da su oni vektori civilizacije; da upoznam čitaoca đe se prvi put počela uzgajati vinova loza i proizvoditi vino, kako je tekao razvoj te, danas, u svijetu veoma popularne i snažne industrije.

U knjizi su prikazani najznačajniji momenti u proizvodnji grožđa, najznačajniji fiziološki procesi kod vinove loze, kao i kosmopolitske sorte od čijeg se grožđa danas proizvode najpoznatija svjetska vina a koja iole strastveniji ljubitelj vina mora

da poznaje. Veoma je važno da se čitalac upozna s najčuvanijim vinogorjima svijeta, poput: Bordo, Alzasa, Tokaja, Rudenhajma, Konavara, Sonoma i dr., za koje je sigurno načuo, ali nije bio siguran da li se radi o kriket klubovima ili egzotičnim plažama; da sazna sastav grožđa i vina, i njihov uticaj na zdravlje čovjeka.

Uz prethodno navedeno želio sam da razjasnim pojedine termine i postupke prilikom dozrijevanja, odležavanja, čuvanja, posluživanja i konzumiranja vina, a koji definitivno spadaju u opštu kulturu pojedinca; potrebu da se razlikuje aroma i buke, suvo i slatko vino, šampanjac i pjenušac; da znate kako, kad i s čim da pijete, kao i kad i zašto da odbijete da pijete vino. Trudio sam se da izbjegnem opasnost krutih naučnih objašnjenja pojedinih segmenata priče o vinovoj lozi i vinu.

Opisi vinove loze i vina prate komentari, fotografije i crteži kojima sam pokušao da, dodatno, uljepšam i tako učinim zanimljivijom ovu knjigu. Takođe, u tekstu navodim kratke biografije autora iz svijeta umjetnosti, književnosti i nauke a koji su bili, na direktan ili indirektan način, involvirani u svijet boga Bahusa. Da li sam donekle uspio to ćete vi utvrditi?

Pokušao sam da detaljnije obradim poglavlja koja imaju veći značaj iz aspekta proizvodnje kvalitetne sirovine za produkciju vrhunskih vina. Zato pojedina poglavlja nijesu obrađena u istom obimu, pošto je i njihov značaj za proizvodnju grožđa i vina različit. Tu je, svakako, izuzetak prvo poglavlje „Vinova loza“ u kojem iz različitih uglova opisujem uticaj vinove loze i vina na život čovjeka, porijeklo vinove loze, njen razvoj, te kako i na koji nači treba uživati i pustiti druge da uživaju u vinu. Tema ovog poglavlja sigurno zaslužuje da se posebno obradi u nekom novom izdanju.

U cilju boljeg razumijevanja izloženog teksta u knjizi su prikazane brojne mape, tabele i ilustracije. Ako one nijesu originalne naveden je njihov autor, izuzev u slučaju kada se mogu smatrati opšte poznatim.

Ocjene navedenih vina su, uglavnom, personalne prirode. Pošto je fizički nemoguće degustirati iole veći broj vina koja se proizvedu u svijetu (potrebno veliko vrijeme i novac), koristio sam ocjene i preporuke različitih autora (R. Parker, H. Johnson, J. Robinson i dr.) i časopisa koje smatram najpouzdanijim (Wine Advocate, The Wine Spectator, Decanter i dr.).

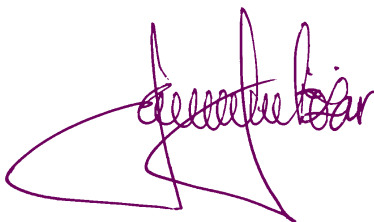
Uz sve navedeno cilj mi je bio i da znatiželjni čitaoc ima mogućnost da provjeri različite konstatacije novokomponovanih poznavaoaca vina, kvazistručnjaka, novosomelijera, kursista, degustatora ad hoc, ugostitelja, neiskusnih proizvođača koje nas, svakodnevno, zapljuskuju preko elektronskih i printanih medija; da oblikujem senzacionalizam koji prati komentare o uticaju vina na zdravlje čovjeka, ali i ukažem na korisnost umjerenog konzumiranja vina; razjasnim pojmove koji na etiketi, često, zbunjuju kupca.

Svakako, pisati o vinovoj lozi i vinu nevjerovatan je doživljaj.

9

Sve u svemu, nekada se stanje pijanstva smatralo kao mogućnost bliskosti s bogom, što je donekle tačno, jer vino, kao nijedno drugo piće, omogućava ekspresiju najskrovitijih intelektualnih i umjetničkih potencijala pojedinca, ali isto tako pruža mogućnost da doznate dosta toga što o vama osoba pod uticajem alkohola misli. Odatle i potiče ona uzrečica – in vino veritas koju, maltene, poznaje svaki, iole, obrazovaniji pojedinac. Ali s njom, rame uz rame, ide i ona Platonova – uzalud kuca na vrata muza onaj koji je bez vina.

Autor

A handwritten signature in purple ink, appearing to read 'Dimitrije Kolar', with a large, sweeping flourish extending to the left.

februar, 2010.

